

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emmerich
Lerner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsbet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blică mai dese după tarife
și învoială. — RECLAMR pe
pagina 3-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de-zi e și.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cele poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 132.

Brașov, Miercuri 16 (29) Iunie.

1904.

România și politica balcanică.

II.

El ceva de sine înțeles, ceva ce rezultă din stările faptice, decât autorul articolului din „Renaissance Latine“ vine și constată, că la Viena și la Budapesta se vede bucuroși, că „România își fixează atențiunea asupra Cuțo-Vlahilor din Macedonia și e mai puțin grăbită ca altădată să se emoționeze de ceea-ce se petrece cu Românii din Transilvania, supuși ungari, pe cari îi maghiarisează cu forța“.

Numai o mică deosebire pare că n'a avut-o în vedere autorul amintit. Decă vorbește de România, care altădată a fost gata de a se emoționa de ceea-ce se petrece la noi în Transilvania cu Românii, atunci sub „România“ nu pot fi înțelese guvernele române, ce s'au succedat dela 1883 încôce, de când ministerul Ion Brătianu a făcut primul pas de alăturare la alianța puterilor centrale; nu pôte fi înțelșă politica oficială română, ci numai acea parte a societății culte române, care fără șielă s'a grăbit a-și manifesta simpatia pentru sôrtea conaționalilor din țera vecină, aflând cel mai puternic răsădit la întreg poporul băstinaș al Țerii românești.

Acăsta nu vrea să dîcă, că guvernele române n'ar fi avut simț pentru sôrtea celor trei milioane de Români din Transilvania, Bănat și țera unгурescă (nu 2¹/₂ milioane cum îi taxeză d-l Métin), dér ele s'au aflat necurmat sub cea mai mare presiune din afară.

Mai dîce d. Métin în „Renașcerea latină“: „Sciu bine, că guvernul român, nefiind cel mai tare, trebuie să fie cel mai înțelpt și să lase lucrurile din Transilvania în voia timpului și a împrejurărilor“. Acăsta, în ce privește atitudinea guvernelor române de la 1883 încôce, numai în mod fôrte restrîns se pôte susține. Și étă de ce:

Am arătat în articolul premergător, că cestiunea alianței României cu Austro-Ungaria a fost dat nas cere la două concepte cu totul opuse despre însemnătatea și urmările acestei alianțe: unul basat pe principiul reciprocității sincere și cinștite pe temeiul libertății și a dreptății reclamate de spiritul timpului și de adevăratele interese ale țerilor și guvernelor, cari aveau să încheie o alianță durabilă, altul basat în mod brusc numai pe forța celui mai tare și pe strimtorarea, ce necesiteză pe cel mai slab de a-și afla un razim întinđându-i mâna; unul amicabil dezvoltării elementului românesc din Austro-Ungaria, altul dușman hotărît al existenței lui.

Ministru-președinte ungar, Coloman Tisza, care la 1883 avea între bărbații de stat austro-ungari cea mai mare înriurintă asupra mersului politicii esteriore a monarhiei, ceru guvernului român, ca preț pentru amicitia Austro-Ungariei, nu numai ca să renunțe a se interesa de sôrtea conaționalilor supuși ungari, dér ceruse chiar de la el să-i dea mână de ajutor în a *suprema* agitațiunea ce pretindea, că există la Români din Transilvania și că ar fi nutrită din România. I-se cerea guvernului român să dea dovedî reale că vrea să fie amicul Ungariei făcênd tot posibilul de a sparge pretinsul cuib de agitație transilvănă în propria țera și secundând astfel acțiunea de acasă a guvernului ungar.

Rezultatul a fost, că sub deviza înaltelor interese ale triplei alianțe, la care căutase razim România, în Ungaria li-se cerea Românilor asupriți să se împrietenească cu ideia de a-și jertfi interesele naționalității lor pe altarul alianței Austro-Ungariei cu România, ér în România li-se cerea să-și înfrêneze simțul și simpatia pentru frații amenințați cu desnaționalizarea și să renunțe a mai lua în apărare interesele românismului dincôce de munți.

Autorul articolului revistei franceze, d-l Métin, pôte să nu fi fost în pozițiune de a cunoșce peripețiile acestor opintiri făcute sub presiunea cercurilor dirigitore germane, austriace și unğuresci, dér principelui Brâncovianu, care este deputat în parlamentul român, suntem siguri, nu-i vor fi necunoscute, și nu-i va fi scăpat din vedere nici durerosul fapt, că cestiunea apărării intereselor românismului în Transilvania etc. — ajunse până a fi exploatată ca armă în luptele de partid din România și că emoțiunea, ce se produsea odinioră în țera pentru ceea ce se petrecea cu Românii din Transilvania, era în parte mare artificială, vizând ținte, ce nu aveau nimic comun cu înaltul mobil, de care e condusă atitudinea „Renașcerea latină“.

Bărbații, cari dirigit escelenta revistă parisiiană, ținênd sêmă de aceste și avênd în vedere și situațiunea cu totul excepțională, anormală și nestatornică, ce au creat-o în interiorul monarhiei austro-ungare experimentale dualiste de 37 de ani încôce, vor ajunge de sigur la conclusiunea, că va trece încă câțva timp și vor trebui să se petrecă încă multe, așteptate și neașteptate, până ce România va ajunge, cum doresc dênșii, ca în adevêr să fie stăpână peste politica sa, și să-și pôtă alege liber și în condițiuni reale de deplină reciprocitate alianțele, care să fie priincioase atât dezvoltării sale proprii cât și intereselor românismului în genere.

Suntem convinși, că distinșii noștri confrăți de la „Renaissance latine“ vor fi de acord cu noi, că calea, pe care România va puté ajunge acăsta țintă, este aceea, pe care cu bucurie vedem, că a pășit deja cu multă rezoluțiune: calea ce asigură progresul ei constant în cultură și care va duce la emanciparea ei economică.

În urmărirea înaltului său scop România a dovedit până la evidentă,

că nu se conduce de intențiunii și ambițiunii de a-și mări teritoriul, nici chiar dincolo de Dunăre, cum e înclinat a crede d-l Métin. Acăsta însă nu-o dispensează de grija, ce pentru asigurarea propriei sale existențe trebuie să-o aibă pentru ca populațiunile române din țerile învecinate să-și păstreze individualitatea lor națională și culturală, grije, care, cum dîce principele Brâncovianu, trebuie să crească cu importanța ce-o are fiecare din ele.

Brașov, 15 (28) Iunie.

Situațiunea în Macedonia. Dîarul „Novosty“ din Petersburg, care de obicei tălmăcesce vedetile ministerului de esterne rusesc, publică următoarele rënduri semnificative asupra situațiunii din Macedonia.

— Este fôrte clar ađi, că planul de a-se reforma Macedonia s'a *nimicit* cu desevîșire. Causa este de-o parte opoziția ce o face Turcia, de altă parte neînțelegerile și neîncrederea ce există între puteri și care ađi nu se mai pôte nega. În urma acăsta trebuie să ne temem, că în Macedonia va izbucni răscolă. Părerea acăsta n'o au numai dîaristii, cari au umblat în Macedonia, ci sunt convinși chiar înșii consuli puterilor. E clar ca lumina sôrului, că programul din Mürzsteg e neîndestulător și că numai un mijloc este prin care s'ar puté evita revoluțiunea: puterile să siléscă pe Sultan, să dea și Macedoniei o autonomie cum i-s'a dat Cretei înainte de asta cu șapte ani.

Etă acum ce se telegrafeză din Constantinopol cu data de 26 Iunie: După rapôrtele ce i-se trimit Portei, sunt semne învederate, că comitetele macedonene încep să se misce din nou. Nu se scie însă, când își vor reincepe acțiunea. În vilaetul Ueskueb a apărut o bandă bulgară ai cărei conducători sunt refugiați bulgari, cărora nu demult li s'a dat amnestie.

Manifestul Senatului finlandes. Agenția telegrafică rusă aduce din Helsingfors scirea, că Senatul finlandes a dat un manifest la 26 Iunie n. în urma asasinării

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(13)

Constanța — Sinaia.

— Impresii de călătorie. —

— Urmare. —

Suntem în dimineața plecării. Ne sculăm de cu vreme, să mai tîrguim câte ceva, să vadă și cei de acasă ce bunățăți are România.

Elevii noștri sunt însoțiți până la gară de elevii pensionului d-lor Clinciș și Popa, în frunte cu un mândru drapel tricolor.

În gară lume multă de prietini și cunoscuți, cari ne așteptă să-și ia rămas bun de la noi.

Se dă primul signal de plecare. Profesorul Clinciș urcă treptele unui vagon și în calde și frătesci cuvinte își ia adio și ne poftesc drum bun. D-l Clinciș și mulți din colegii d-sale, cari cu brațele deschise ne-au primit și s'au îngrijit de între-

ținerea noastră tot timpul cât am stat în București, sunt toți fii ai patriei noastre, cari și-au făcut educația tinerețelor în liceul nostru. În rëndurile corpului nostru didactic sunt încă câți-va veterani, pe sub mâinile cărora s'au perondat atâtea generații, cari prin munca și hârnicia lor și-au asigurat poziții însemnate și respectate în regatul României.

Căldura, cu care ne-au îmbrățișat foștii elevi de odinioră ai liceului nostru, ađi bărbați de sêmă în România, lacrimile, cu cari s'a despărțit d-l Clinciș de noi — sunt lacrimile bărbatului nobil, mulțumit și fericit, că i-s'a dat ocaziunea de a-și manifesta cu frătescă căldură recunoșcinta față de reprezentanții acelei școle, căreia îi datoresce temelia alesei sale pozițiuni de ađi.

Au mai însemnat și alteva lacrămile d-lui Clinciș. Am înțeles și am simțit și noi...

Urăle... trenul se pune în mișcare. La Ploesci fanfară, o mică gustare în mijlocul corpului didactic din localitate,

care ne-a făcut plăcuta surprisă, așteptându-ne în gară.

Sosim în Sinaia. E vremea prânzului.

O masă frugală și apoi o preumblare prin cea mai nouă capitală a României. Plôia se cerne ușor din grosimea norilor, dér nu ne împedecă în preumblarea noastră. Mănăstirea cea veche, mănăstirea cea nouă de curênd restaurată — la intrare portretele ctitorului Șerban Cantacuzino și ale restauratorilor Carol I, regina Elisabeta și principesa Elisabeta, — muzeul istoric-ecclesiastic, palatul Peș, Peșisorul... toate le privim cu de-amêntul și cu multă și nouă satisfacție, deși le-am mai vêdut în atâtea rënduri.

Lângă mănăstire o mică grădină zoologică: câteva specimene imponente din sêlbătăciunile codrilor românești.

Băieții nu se mai pot despărți de gratiile cușcei, unde sunt închiși doi pușori de urs, cari se sbat pe apucate să prindă bucățile de jimblă și de rahat...

Potop de ilustrate pe la prietini și cunoscuții de acasă...

Trecem prin mândra vale a Prahovei. Ce bogăție de frumșeți, ce frumșețe de bogății!

„Minuni în vremea noastră nu vêd a se mai face...“ Dér mândra Prahovă, cu mândra ei industrie românească, feerica Sinaie cu bogăția ei de farmece naturale și cioplite de mâni omenesci, totuși e minune răsărită ca prin farmec din pustiul tăcut și mort de acum treideci de ani. Tôte, tôte sunt creațiunea mândră a marului rege Carol I.

Cum se schimbă tôte, văi și dëluri, sate și orașe, lucruri și ómeni, idei și sentimente!

Mai acum vre-o câți-va ani era un jurnal românesc, care apărea încadrat în negru în ziua de 10 Maiu, sêrbătorea națională, dinastică și de stat a regatului liber românesc!...

Am în mâinile mele unul din numerii mai proșpeți ai revistei „Sêmănătorul“. În frunte un articol „Dece Maiu“, scris cu

lui *Bobrikov*. Senatul își exprimă adîncă sa amărăciune asupra acestui asasinat și asigură, că toți locuitorii de bune sentimente ai Finlandei, își exprimă desaprobarrea față de fapta comisă. Senatul—urmăzătorul manifestul — vră să dea finlandezilor să înțeleagă, ce urmări fatale au avut în anii din urmă agitațiunile unor omeni orbiți de patimă și ce pericole amenință în viitor țera, decă agitațiunea se va continua Senatul apelază deci la toți locuitorii bine gânditori, ca fiecare în cercul său de activitate să nădărnicească a conlucra spre restabilirea liniștii și ordinii în țară și „a justifica încrederea de care poporul Finlandei a fost fericit a se bucura din partea puternicului imperiu rusesc, sub al cărui scut Finlanda s'a desvoltat atât pe teren spiritual, cât și național“.

Senatul a luat măsuri ca manifestul să se publice în monitorul oficial și procesul verbal al ședinței să fie prezentat guvernului provizor.

O broșură politică sârbescă.

Nu de mult a apărut de sub presă în *Neoplanta* (Ujvidék) o broșură politică, ce conține articolele scrise de publicistul sârb *Jaša Tomić*, ginerele fostului conducător naționalist sârb *Miletić*. Broșura a edat-o avocatul sârb din *Neoplanta* *Brancko Ilić* sub titlu „*Căile greșite ale politicii esterne și interne maghiare*“.

Broșura combate viu proiectul ministrului *Berzeviczy* despre reforma școlară, pe care-l numește *un dar danaic* al politicii vieneze, pentru-ca să *indusmănescă pe Maghiari cu naționalitățile*, și accentuează viu, că Maghiarii trebuie să-și caute puterea și viitorul în iubirea față de naționalități, er nu în aceea, ca de dragul ideii de stat să nege naționalităților individualitatea lor națională. Iubirea acesta nu se găsește însă nicăiri la Maghiarii de azi. Etă ce-șice *Tomić*:

— „In Maghiarii aceștia noi nu este sânge Maghiar și nici nu-i împodobesc virtuți naționale maghiare. Ei și-au negat sângele propriu. Ei au introdus în viața publică acel spirit nou, care mărturisese că nu este nimic sfânt în lume. Pe arborul „Ungariei viitoare“, creat de aceste spirite politice, se urcă în proporții puternice elementele acestea. Lor li-ar plăce să-și pună pe toate pecetea suferințelor și inimii lor secl. Omenii aceștia glorifică azi tot pe ce se află imprimat caracterul fals al maghiarismului. Dic „caracter fals“, deoarece strănepoții Maghiarilor lui *Arpád* sunt azi mai fără scut decăt oei de altă limbă, fac drumuri și sdrosbesc pietri, ori pribegesc în America, fiind-că în patria lor sunt fără patrie! Și pentru-ca maghiarimea să nu se oprăscă pe drumul ei de pustiire, omenii fără suflet îi strigă: Cea mai sfântă problemă a Maghiarilor este a lua lupta contra dușmanilor patriei, contra naționalităților“.

Tomić esplică apoi cauzele, cari au dat naștere proiectului despre reforma școlară precum și împrejurările în care s'a făcut. Cauzele le reduce la obstrucțiune arătînd, că curtea din Viena a pus în

vedere obstrucțiunei compensațiunii pe alt tărîm numai să se astîmpere și să voteze creditele extra ordinare pentru armată și urcarea contingentului necesar pentru politica de cucerire în Balcani. Acesta au bănuit-o *Apponyi* și *Szell*, și s'a vădît cum *Apponyi*, ca președinte al detei, a dat frâu obstrucțiunei, deorce politica de expansiune în Balcani o considera tot așa de periculoasă, ca și ocuparea la timpul său a Bosniei și Hertegovinei.

„Sfîrșitul obstrucțiunei — dice *Tomić* — este tot așa de misterios ca și începutul. E sigur însă, că o tocmelă s'a făcut. Resultatul luptei politicianilor maghiari este: *expansiunea școlii maghiare naționale în paguba naționalităților și readucerea osîmintelor lui Rakoczi*. Acesta din urmă ar vră să însemne că curtea Vienesă și-a pus cenușe pe cap dicînd: Voi Maghiarilor ați avut dreptate în trecut. Acum încep a se ivi rațele aurorii politice vîstre.

„Politicianii maghiari s'au mulțumit cu atât și în tăcere s'au pus pe acțiunea de cucerire în Balcani. In acțiunea acesta putem socoti și încopciarea mai strînsă a Bosniei și Hertegovinei la monarhie, la care se lucrăză acum cu zor“....

Tomić se ocupă mai departe de politica balcanică a monarhiei și de rolul ce-l au Maghiarii în viitoră desfășurare a lucrurilor în Balcani și dice, că Maghiarii nu pot să afe aliați, decăt în poporele libere din Balcani, față cu expansiunea germană în Orientul european.

Federațiunea economică a statelor balcanice.

(Fine.)

Dér în lupta cu Europa pe terenul comercial există ore vre-un avantaj unitar pentru toate statele din Balcani? Căci o concurență între statele balcanice este esclusă, cât timp ele stau aproape pe o treptă egală a culturile generale și economice și sunt mai curînd avizate la distribuția muncii.

Lipsa antagonismului economic se vede mai ales în circulația comercială reciprocă a singuritelor state balcanice și în circulația comercială cu alte state.

Comerciu interu balcanic, după datele lui *K. G. Popov*, se evaluează pentru România cu 111, Grecia 87, Bulgaria 38, Serbia 35 franci de cap. România și Grecia adevă au intrat mai curînd în viața politică ca state independente, decăt Serbia și Bulgaria.

Comerciu din Balcani cu alte state se evaluează în timp de un an pentru România, Grecia, Bulgaria și Serbia la oaltă cu 1088 milioane franci, er cu Turcia europeană împreună (minimum 600 milioane franci) cu 1638 milioane franci, și anume 873,5 milioane import și 764,5 export.

Comerciu intern balcanic se evaluează aproximativ la 100 milioane și se împarte cam în modul următor:

	Import.	Export.
	mii de franci.	
Turcia	41,304	39,226
România	19,243	17,454
Grecia	15,064	7,254
Bulgaria	12,295	21,935
Serbia	3,595	3,574
	91,501	89,434

multă iubire de neam și țără, dér și cu mult calm, calmul omului iubitor de adevăr — articol semnat de distinsul literat și istoriograf *N. Iorga*.⁷

Citez numai două fragmente din acest cald articol:

„Dece Maiu“ e același, dér el se schimbă necontentit. Infățișarea se repetă din an în an, dér înțelesul, însemnătatea, serioșitatea serbării naționale tot crește...“

„...Intre asistenți se vîd omeni politici, cari nu sunt la putere, și cari nu se uită pentru acesta chiorși la tribuna din față a oficialilor: ei înțeleg, că „Dece Maiu“ nu e pentru cutare ministrii său pentru cutare partid, ci pentru tot ce am săvîrșit noi în silinți lungi de veacuri, pentru tot ceea ce am căștigat, pentru tot ceea ce dorim și așteptăm...“

Imi aduc aminte de sfințenia sârbătorăscă, cu care fiii României, mari și mici, tineri și bătrâni, ascultă imnul regal — capete descoperite, frunți înălțate, ochi strălucitori de fericire, recunoscîntă și admirațiune...
(Va urma).

Mi-aduc aminte de felul consciu și sistematic, în care se cultivă dinasticismul în inimile tinerelor generațiuni în școlile din România — portretul regelui, portretele celorlalți membri ai dinastiei române până la micul principe *Nicolae*, tablouri, cari închipuiesc faptele glorioase ale gloriosului rege... nu lipsesc din nici o școlă din România, din auditorii ca și din coridorele, împodobite cu tablouri istorice, cari au chemarea să trezescă și să susțină la suprafața consciinței isbăndile strămoșilor și credința în țaria neamului românesc. Trecînd prin București, nu uități a visita școlă normală de sub conducerea d-lui *Petre Gârboviceanu*... Aici vî veți convinge ad oculos...
Biserica restaurată său mai nouă nu veți în România fără portretele regelui și reginei.
E spre séră. Trenul se mișcă a lene spre frontieră. Ochii trupesci și sufletesci nu ni-se mai satură privind bogăția și frumsețile românesei de afară.

Așăder numai 12 procente din între-gul comerțu al peninsulei balcanice, nesocotînd comerțul intern în statele singuratiche balcanice. Aceste 12 procente se esplică prin caracterul naturii statelor balcanice, unde predomină aproape esclusiv agricultura și prăsirea vitelor.

Productele industriale, peninsula balcanică le-ar pute fabrica pentru sine cât se pôte de eftin și cu statele celelalte industriale ar pute lua lupta: căci în comerțul internațional nu tôte puterile sunt la fel interesate în Balcani, în ce privesce importul.

În prima linie stă Austro-Ungaria, Germania și Anglia cu 125—155 milioane de franci. După acestea urmăză Franța, Rusia, Belgia și Italia cu 40—45 milioane

franci. Abstrăgînd Grecia, la importul căreia Anglia și Rusia sunt interesate cu 50 procente, celelalte state balcanice, afară de Turcia, au furnisori pe Austro-Ungaria, Germania și Anglia, și anume cu 60 procente la importul Bulgariei, 75 proc. al României, 78 proc. al Serbiei.

Intre aceste trei puteri însă primul loc îl ocupă Austro-Ungaria: 56 proc. în importul Serbiei, 32 al Bulgariei, 26 proc. al României și 12 proc. al Greciei. De aici rezultă, că lupta economică a statelor balcanice va fi îndreptată contra Austro-Ungariei și Germaniei, cari ambele își exportă articolele în Balcani, dér ele își închid piețele pentru produsele din Balcani, precum se vede din cifrele medii pe perioada 1891—1900:

Import:

Din	România		Grecia		Bulgaria		Serbia		Suma
	%	mii de franci	%	mii de franci	%	mii de franci	%	mii de franci	
Austro-Ungaria	93.539	25.9	14.415	12	24.703	32	22.967	56	155.624
Anglia	75.528	20.9	32.670	27	16.803	21	4.350	10	129.351
Germania	102.086	28.3	8.833	7.4	8.889	11.7	4.942	12	124.750
Franca	28.180	7.8	9.671	8	3.608	4.8	831	2	42.290
Rusia	8.774	2.4	25.373	21	3.787	5	623	1.5	38.557
Belgia	15.525	4.3	2.534	2	1.983	2.6	304	0.8	20.346
Italia	9.518	2.6	3.366	2.8	2.455	3.2	771	2	16.120

In Export:

Din	România		Grecia		Bulgaria		Serbia		Suma
	%	mii de franci	%	mii de franci	%	mii de franci	%	mii de franci	
Anglia	73.041	26.6	28.805	34.5	14.397	5.9	7.001	17	116.250
Austro-Ungaria	43.369	15.8	7.262	8.7	4.061	5.6	46.800	87.4	101.492
Belgia	75.890	27.6	6.458	7.7	4.289	5.9	18.003	44	86.655
Germania	34.439	12.5	3.936	4.7	10.014	13.7	2.571	5	50.960
Franca	7.953	2.9	11.930	14.3	11.928	16.3	327	0.6	32.138
Italia	11.811	4.3	3.952	4.7	1.534	2.1	10.002	23	17.307
Rusia	5.200	1.9	3.714	4.4	85	0.1	9.002	21	9.008
Holanda	3.785	1.4	—	—	368	0.5	—	—	4.153

Debușul cel mai apropiat ilofer statelor balcanice așa-dér Austro-Ungaria și Germania, însă exportul în Balcani în Franța și Anglia ar fi în tot cazul mai ieftin, decăt este cel din Austro-Ungaria și Germania.

Décă însă aceste două imperii ale Europei centrale ar fi să fie forțate a-și deschide piețele, atunci ar trebui să fie de față federațiunea balcanică, care să mijlocească această forțare.

Articolele industriale ale importului balcanic încă sunt la fel pentru aproape tôte statele balcanice, ca și produsele exportului (România cu 81% al exportului total, Grecia 51% numai pentru struguri, Bulgaria 43% vite și 42% produse agricole).

O politică economică comună a poporelor balcanice ar avé ca efect și economisiri în cheltuieli, ca și urcarea încasărilor. Budgetul de răsboi al României, Greciei, Bulgariei se prelininază cu 100 milioane fr. la 15 milioane locuitori (33 fr. de cap).

Fără provinciile balcanice turcesci, de sigur, federațiunea balcanică ar fi numai un trunchiu, împreună cu acestea însă un teritoriu cu o populație de 20 milioane, destul de puternic spre aresista ori cărui act de forță din afară.

Puterile cele mari însă urmăză în politica lor balcanică principiul: *Divide et impera*. Ele crează state mici în Balcani și mențin statul quo, prin ceea ce se pre-gătesce împărțirea de fapt a peninsulei între puterile interesate și jugul tuturor poporelor balcanice.

Federațiunea balcanică ar fi un stat federal (Bundesstaat) și dinastiile din Balcani ar fi garantate prin acest stat ca și dinastiile în federațiunea imperiului german.

Primul pas ar fi unirea vamală între statele balcanice și izolarea contra puterilor pe terenul economic. In recentul tratat comercial între Serbia și Bulgaria s'a pus baza de înfrățire și apărare contra exploatării streine.

Răsboiul ruso-japones.

Asupra luptei navale de la Port-Arthur nu se scie din partea rusă nimic pozitiv până la 26 l. c.

Amiralul *Alexiev* a telegrafiat Țarului cu data de 26, că flota din Port-Arthur, constând din 6 cuirasate, 5 cruci-sătore și 8 contratorpilore, a eșit în dimineața zilei de 23 l. c. în largul mării. După observațiunile stațiunei de signale din Liaotșan, eșirea s'a întimplat fără nici un accident. După-ce vasele au părăsît portul, la orizont apărî flota inamică, constând din 9 vase de răsboi, între cari trei cuirasate, și 22 contratorpilore. Flota rusă a atacat flota japonesă. N'a sosit însă nici un raport oficial asupra rezultatului luptei.

Așa sună telegrama lui *Alexiev*. Că ce a telegrafiat *Togo* încă scim. Rămâne, ca un raport detaliat rusesc să stabilească măcar în parte adevărul asupra luptei navale de la 23 Iunie, despre care Japonessii asigură, că s'a sfîrșit cu o nouă pierdere pentru Ruși. Un vas de răsboi adevă li-s'a cufundat.

Asupra situațiunei în peninsula Liaotung, generalul *Sacharov* telegrafiază statului major rus cu data de 25 l. c.:

— Azi dimineță avangarda inimică, care ține ocupată valea râului Kho spre sud de la Kaiciu pe o distanță de 16 kilometri, s'a retras spre Sud, aproape de Yunociön. Eri o divisiune inimică, constând din două companii infanterie și două cavalerie, a plecat din localitatea Sadan spre Kaiciu înaintînd 11 kilom. S'au mai vădît patru inimece în satul Kuevian spre sud de Kaiciu și spre nord-vest de strîmtoarea Ciapalin. Un detașament al ariergardei japonese a ocupat satul Tomarho pe drumul, ce duce la sud de la Sinyan spre Kaiciu. Trupe inimece mai sunt apoi între Kraidahon și Madiavaisa pe drumul de nord spre Kaiciu. Strîmtoarea Patriaben și Pandjamin, ce se află pe același drum, e ocupată statornic de inimic. La 24 l. c. vînătorii ruși au avut hărțueli cu avantposturile inimice spre Föngwanceng. In aceeași zi s'a vădît înaintarea Japonessilor din Sargonhou pe drumul spre Nayciön.

O ultimă telegramă din Liaoyang spune, că armata a doua japonesă de sub comanda generalului *Oku*, care înainta spre sud, s'a retras pe întreaga linie. *Oku* pare a fi renunțat la planul său de a-se uni cu armata lui *Kuroki*. Trupele rusesci au ocupat *Siunciöng*.

Din telegrama acesta rezultă clar, că armatele lui *Oku* și *Kuroki* nu s'au unit încă, precum se dicea în scirile date eri și alaltăeri. Mai mult, se pretinde, că joncțiunea acestor două armate nici nu se va face.

Despre situația pe uscat la Port-Arthur nu se vestesc absolut nimic. Japonessii păstrăză cea mai adencă tăcere asupra operațiunilor lor contra orașului. Tot ce se scie cu siguranță, e că Japonessii n'au început încă serios lupta de cucerire a formidabilei cetăți.

Români și Bulgarii.

Cetim în „Farul“ din Constanța: Cu viuă mulțumire sufletescă trebuie să înregistrăm aci prietenia ce ne manifestăză Bulgarii, în ultimele împrejurări. S'a vădît în „Farul“ dragostea ară-

tată de Bulgari Regelui României, cu ocazia primblării acestuia pe Dunăre, s'au notat cu bucurie atunci cuvintele oficiosului bulgar „Wek“ în privința Dobrogei românești.

Adăogăm astăzi, că viu se manifestă în Bulgaria simpatii pentru cuțovlahi, în lupta lor contra patriarhiei elenizate.

Etă acum, că încheierea convenției româno-bulgare, pentru pescuitul în Dunăre, din nou însuflețesc prietenia bulgarilor pentru românii.

Diarul oficios „Nov-Wek“ califică această convențiune drept un eveniment, merit a favorisa dezvoltarea pacnică a Bulgariei.

Diarul acesta arată apoi speranța, că convențiunea va reapropia economică și politicească pe Bulgaria și pe România, — apropiere viu dorită de cercurile guvernante din Bulgaria.

Se asigură la Viena, că acest articol al lui „Wek“ este expresiunea fidelă a simțimentelor cordiale, ce există în cercurile oficiale bulgare pentru România, — simțimente basate nu numai pe amintirile istorice, ci și pe recunoșterea intereselor comune ale celor două popore.

SCIRILE DILEI.

15 (28) Iunie.

In prējma sērbārilor de la Putna. Avēnd în vedere, că numărul participanților la serbarea din Putna promise să fie foarte mare, comitetul aranjator din Cernăuți a purtat grijă, ca oșpeții sosiți la Putna să fie încovărități în localități co-rēspundētore. Spre a înlesni această, comitetul rōgă pe toți p. t. domni și dame, ēră mai ales pe aceia cari voesc să so-sēscă la Putna deja în preserea serbării, adevă Vineri în 2 (15) Iulie, ca să anunțe această de cu bun tīmp, *cel tārđiu înse pānă la 27 Iunie (10 Iulie) a. c.* prin carte postală d-lui *Dorimedont Vlad, inv. sup. în Putna* (Bucovina) indicând totodată și numărul persōnelor pentru câte se cere cvartir.

Representanța comunală a Brașovului își va ține adunarea generală ordinară Joi în 30 Iunie, eventual Vineri în 1 Iulie st. n. la orele 3 p. m. în sala din casa statului.

Asasinatele politice în Rusia. Asasinatul lui Bobrikov, guvernorul general al Finlandei, este al nouēlea atentat politic important sēvrișt în Rusia de la urcarea pe tron a lui Nicolae II. Doi miniștri au fost asasinați: Bogoljepov, șeful instrucțiunei publice și Sipjagin, ministru de interne. Guvernorul din Oufa, Bogdanovici, a fost de asemenea asasinat. Principele Galitzin, guvernorul general din Caucas, n'a scăpat decât ca prin urechile acului de aceeași sōrtă: el a fost grav rănit la cap. Răniți mai ușore au primit generalul Wahl, guvernorul din Vilna și principele Obolinski, guvernorul din Char-kof. Mult mai norocos a fost procurorul sf. Sinod, Pobiedonoseff, care a scăpat cu spaima, trecēnd glonțul pe lângă dēnsul. Baronul Korff, guvernorul din Lușa de asemenea n'a fost atins de glōnțele de pușcă, ce s'au descărcat asupra lui.

Rector al universității din Cernăuți pentru anul de studii 1904/05 a fost ales d-l prof. Dr. Teodor *Tarnavski* de la facultatea teologică.

Școala de menaj din Iași. Se scie, că din donațiunea făcută de A. S. R. Prințesa Maria, ministru instrucțiunei publice a înființat la Iași o școlă de menaj „Prințesa Maria“, în scopul de a da fetelor și femeilor române o pregătire practică pentru casă. Inscriverile la această școlă se primesc cel mai tārđiu pānă la 15 Iulie vechiū. Candidatele trebuie să aibă 16 ani împliniți și să nu fi trecut de 24 de ani. Se mai primesc solvențe externe de origine străină, însă cu ore-cari restricțiuni.

Odiseea unei cărți postale. În ziua de 9 Iunie s'a pus la posta din Brūnn o cartă postală cu adresa *Kronstadt* (Brassó) pe numele unei persōne prea cunoscută în Brașov. De la oficiul postal de aici cartă a fost trimisă la Berlin (!) scriindu-se pe ea „*Vissza-Berlin!*“ Oficiul postal din Berlin a returnat cartă ērăși la Brașov, de unde din nou a fost înapoiată de astă-dată la *Brno* (Brūnn) pe motiv, că adresatul ar fi necunoscut. — „*Deutsches Blatt*“ din Brūnn scrie un articol fulminant pe tema această sub titlul „*Magyarische Tollhäuser*“ (Căpiați maghiari),

pe care îl reproduce „*Kr. Ztg.*“ — Pe semne tot mai sunt la posta r. u. funcționari, cari își permit un sport nedemn pe socotēla publicului. În afacerea această s'a făcut de altmintea arătarea cuvenită.

In scirea despre mōrtea baronului Nopcea adusă în numărul nostru de erī s'a strecurat o neesactitate istorică. Nu acest Nopcea, care a fost mareașalul curții repozatei împērătesce, ci Vasile Nopcea, pe cât scim tatăl sēu, a luat parte la 1848 la adunarea națională din Blășiū și a fost ales și vice-presedinte al deputațiunei, care a mers la împēratul sub conducerea episcopului Șaguna. Vasile Nopcea a fost înainte de 1848 fișpan al comitatului Hunedōrei.

Studenti maghiari în România. Un grup de vr'o 20 studenți maghiari au sosit zilele acestea în București. Ei au vizitat diferitele instituțiuni culturale ale capitalei române. Din București au plecat la Iași.

Primar în Biserica-albă a fost ales în locul decedatului primar Carol Fronius (sas) avocatul român d-l Dr. I. M. *Roșiu* cu o majoritate de 62 voturi.

Decese. Vēduva Alex. *Neurhner* n. Maria Ercsenyi, mama parochului-abate r. cat. din localitate a repausat în etate de 70 ani. Inmormintarea s'a făcut astăzi.

— Luni sēra, pe la orele 9 a repausat subit aici în Brașov vēd. *Bardosy* n. contesa de *Rhēdey*. De și de origine maghiară, contesa era mare floromână și măritată fiind cu un Român, a dat tuturor fiilor sēi educație românească. Unul din ei s'a făcut chiar preot în diecesa Orăđii. Fie-i țērina ușorā.

Concertul Elena Honigberger. În 5 Iulie n. va concerta în Brașov cântăreța de operă și concerte d-șōra Elena Honigberger. Diarele germane înregistrēză elogiōse recenziuni despre debuturile d-șōrei Honigberger. În recenziunea diarului „*Elberfelder Ztg.*“ din 19 Sept. 1903 găsim următōrea apreciere: „In „*Troubadur*“ a debutat erī ca Leonora d-șōra Honigberger, noua nōstră cântăreță dramatică. Frăgeđimea juvenilă, timbrul plăcut al vocii d-sale împreună cu o tehnică frumōsă i-au asigurat succesul. Tonurile înalte și cele mijlocii ating foarte plăcut urechea, ēr coloratură și trilarile sunt ireproșabile“. Bilete pentru acest concert se pot cāpēta în prāvāliile fraților Simay și fraților Orendi.

Tragica mōrte a unui funcționar. Din *Mürzzuschlag* (Stiria) se anunță, că baronul *Hervay*, căpitanul districtului, s'a sinucis trāgēndu-și un glonț de revolver. Sinuciderea stă în legătură cu faptul, că nevasta sa fusese arestată sub acuzarea de bigamie și înșelătorie. Se afirmă, că nevasta baronului *Hervay* este o aventurieră, care, cu acte false, a mai fost căsătorită cu baronul *Lützow* și încă cu alți doi. Aventuriera se numește *Maria Bloch* și e fiica unui prestidigitator din Berlin.

Societatea astronomică din Franța a dat un banchet de-o sută de tacāmuri la etagiul întâi al turnului Eiffel. La orele 9 sēra *Camille Flammarion* a ținut o conferință despre sōre. Au urmat apoi concerte, cāntece, recitări de versuri de ocazie și apoteosa sōrelui, la cari erau invitate 500 de persōne. La mieđul nopței profanii au fost concediați și astronomii se urcară la etagiul al treilea al turnului Eiffel, de unde au făcut mai multe observațiuni științifice pānă la rēsăritul sōrelui.

Lupta cu taurii. — „Ce e lupta cu taurii spanioli? Nisce mâte! Dēr ia sē-i vedem pe toreadorii în luptă cu un taur maghiar!“ Așa strigau foile din Budapesta. Spectacolul acesta au avut plăcerea a-l vedē Sāmbătāsēra. Taurul „*Gyémánt*“ din prāsila baronului *Sennyei*, a fost dus pe teren. *Gyémánt*, deși avea reputația de cel mai furios animal, intrānd pe arenă a început să tremure și fricos ca un iepure căuta să fugă. În zadar l'au biciuit, în zadar îl apucau de codă și îi țineau post-tavul roșu, *Gyémánt* nu voia să scie de luptă, ci căuta eșirea. În sfirșit i-au dat drumul să iēsă în fluerăturile generale ale publicului. Astăzi se repetă lupta cu un alt taur de rasă veritabilă maghiară. Pōte āsta să fie mai curagios, căci „*Gyémánt*“, deși născut în Ungaria aparține rasei *Simmenthal*.

Incident la o procesiune. Cetim în „*Farul*“, în comuna *Gargalio* județul *Constanța*, a avut loc o procesiune pentru ploie. După un obiceiū, se asvirle mai mulți flăcăi în apă. Flăcăul *Ioan Iosif Ivan* voind să arunce în apă pe un alt flăcău

anume *Mitu G. Done*, acesta l'a rănit cu un cuțit în abdomen. Dāndu-se imediat ajutōre de agentul sanitar, victima *Ioan Iosif* este în afară de ori-ce pericol.

Concertul bisericesc, ce s'a ținut în biserica ev. din cetate, ca tōte concertele arangiate de cătră distinsul director de musică *Lassel*, a avut o reușită deplină. Pe lângă cei anunțați deja, că își vor da concursul, semnalăm ulterior și pe d-l *Rudolf Malcher*, tinerul Brașovean de curēnd numit profesor la conservatorul din *București*. Dēnsul a executat cu multă precisiune o piesă de S. Bach și Adagiul din concertul G-moll pentru violină de *Max Bruch*.

Care farmacie va fi deschisă? Māne, Miercuri fiind sērbătōre apusēnă, în orele de după amiađă-đi dintre farmaciile din cetate nu va fi deschisă de cât farmacia d-lui *Neustädter* la „*Ingerul păzitor*“ din *Tirgul Grāului*.

Capela orășenescă va da māne sēră un concert la „*Gewerbeverein*“ sub conducerea capelmaistrului *Max Krause*. Intrarea liberă.

Serbarea lui Ștefan-cel-Mare la Putna.

Escursiunea ce se va întreprinde cu ocaziunea sērbărilor aniversare din Bucovina, va cuprinde și vizitarea mănăstirei Putna și a cetăței Suceava. Ținem de interese a da astăzi unele detalii asupra lucrărilor, cari s'au executat în ultimul timp în vederea restaurării acestor monumente istorice din inima Bucovinei.

De ani de zile profesorul C. A. *Romstorfer*, care s'a ocupat foarte mult cu arhitectura românească, lucrēză la restaurarea mănăstirei Putna, repararea și decorarea mormēntului marelui *Domn român*, la restaurarea mitropoliei *Mirăuților* din Suceava, desgroparea ruinelor cetăței Suceava și instituirea unui muzeu. Tōte aceste lucrări sunt astăzi terminate și aduse la bun sfirșit prin sīrguința neobositului arhitect C. A. *Romstorfer*.

Mănăstirea Putna escursionistii vor găsi-o irestaurată cu tōte dependențele ei; biserica cu felul involtorilor după cum era înainte la tōte clădirile de cult ale lui Ștefan-cel-Mare. S'au păstrat cu sfințenie toate pisaniile și marca țērei Moldovei.

Ruinele mănăstirei *Mirăuți* din Suceava, unde odinioară erau moaștele Sf. *Ion-cel-Noū*, este de asemenea restaurată).

Cetatea Suceava a fost desgropată și curățită pānă în temelii; astăzi se pōte cunōsce tōtă distribuția ei interioară. Se cunōsce unde a fost locuința *Domnului*, capela cetăței, dependențele, magaziile, bastiōnele, și tōte întăriile.

În muzeul instituit în Suceava se vor vedē tōte obiectele scumpe istoriei nōstre cari s'au găsit în ruinele cetăței.

O metodă nouă de examinare.

D-nii profesori *Borgovan* și Ștefănescu *Galați* de la liceul Sf. Sava, au introdus o inovațiune în ce privește examinarea elevilor la I. germană, I. francesă, în cl. I B. și cl. II A și B, basată pe sistemul întrebuițat în predarea acestor materii în cursul anului.

După propunerea d-lui profesor *Borgovan* și Ștefănescu *Galați*, examenul la fine de an se va compune din trei lucrări: 1) conversații orale cu toți elevii asupra obiectelor din cercurile de intuiție ale școlarilor (o oră); 2) cetirea cursivă fără traducerii, din bucățile învățate și reproducerea ideilor principale de cătră școlari, la întrebările profesorilor (o oră); 3) o bucată de cetire dictată și scrisă de elevi și corectată îndată de profesor. Nota examenului va fi formată din media notelor obținute de elevi pentru câte-și trele lucrări osebite. Ambii profesori au cerut ministerului să delege o comisiune, care să asiste la aplicarea acestui nou sistem de examinare. Ministrul a delegat pe d. profesor *Litzica*; d-sa a asistat deja la examenul de I. francesă făcut în cl. I B. de cătră d. profesor Ștefănescu *Galați*.

1) Mōștele se află ađi la biserica Sf. George din Suceava.

Metoda a reușit de minune; elevii putēu susține mici conversațiuni în cadrul vocabularului de cuvinte, pe care-l posedau și puteau scrie după dictare, unii dintre elevi fără de erori.

Dēcă metoda această s'ar aplica în tōte clasele cu elevii cari au început a o învăța din cl. I, s'ar obține rezultate minunate. Elevii ar putē susține conversațiuni lungi cât se pōte de corect și când ar părăsi liceul, ar cunōsce suficient ambele limbi.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 27 Iunie. Din *Tokio* se anunță, că de-odată cu cufundarea vasului de rēsboiū „*Pobjeda*“, în lupta navală de Joi dată la *Port-Arthur*, și-au pierdut viața amiralul *Uchtomski* (?) și 750 omeni.

Londra, 27 Iunie. Din *Tokio* se vestesce, că în lupta navală de Joi de la *Port-Arthur* ar fi fost cufundat și un contratorpilor japones. O mare parte din echipagiul vasului de rēsboiū rus cufundat „*Poltava*“ (?) a fost salvată de crucișătōre.

Togo n'a urmărit flota rusă în retragere, căci se temea de minele puse în acea parte a mării.

Tokio, 27 Iunie. Generalul *Oku* anunță, că pierderile Japonesislor în lupta de la *Telissu* (*Wafankou*) au fost de 1163 omeni.

Paris, 27 Iunie. Din *Petersburg* se anunță, că generalului *Stackelberg* i-a succés a se uni cu armata principală.

Liaoyang, 28 Iunie. Un vas mai mare de rēsboiū japones s'a lovit de o mină și s'a scufundat.

Petersburg, 28 Iunie. *Kuropatkin* a luat ofensiva. În urma această armata lui *Oku* s'a retras. Un număr mai mare de Coreani au intrat în rēndurile armatei japonese.

Diverse.

Consumația portocalelor. — De câți-va ani, portocalele nu mai sunt un fruct de lux și consumația lor a luat proporții nădrāvane. Astăzi, esceptānd țērile, cari produc portocale, s'a calculat că englesii consumă câte 20 portocale pe an, Francesii câte 12, Austriacii câte 9, Elvețienii câte 6 și Germanii câte 4. Rușii nu consumă mai mult de cât 1 de fie-care om. Spania îndestulēză formidabila consumație a Franței și a Engliterei, pe când Austria și Germania se aprovizionēză mai cu sēmă din Italia.

În anul trecut Engliterea a importat 3 milioane chintale de portocale spaniole, ēr Franța 759.000 chintale. Italia a produs anul trecut 4 miliarde și 900 milioane de portocale. America a înțeles îndată folōsele, ce ar putē să tragă dintr'un obiect de alimentație atāta de căutat, și de aceea milioane de portocali au fost plantați atāt în California, cât și în Florida. Este sciut, că portocalul produce în mijlociu 260 fructe; însă sunt pomii în Italia, cari produc pānă la 1000 fructe.

Bibliografie.

„*Caractere morale*“. Această carte atāt de instructivă, bine scrisă și folositōra, mai ales pentru tinerimea din școlele medii, scrisă de repozatul profesor de limba română *Ioan Popoa* d-la gimnasiul nostru din Brașov se găsesce la librării și la tipografia nōstre din Brașov precum și la celelalte librării române din țēră și este una din cele mai potrivite cărți pentru premii. Dēr nu numai pentru băeți, ci și pentru fete această carte este de mare preț pentru înmulțirea cunoscințelor și formarea caracterului lor.

Atragem atențiunea cetitorilor nōstri, că la dorința vēduvei autorului repozat, această carte se vīde de atāt încolo cu prețul moderat de 2 corōne esemplarul (plu, 20 bani porto).

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge
pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru
recomandatie.)

Scrieri economice.

**Manual complet de agricultură
rațională**, de Dr. George Maior, profesor
de agricultură la școala superioară de la
Ferestrău și la Seminarul Nifon Metro-
politul din București. Cartea cuprinde pa-
tru volume:

Vol. I **Agrologia**, sėu Agricultura
generală. 34 cőle de tipar cu 217 figuri în
text. Carte didactică aprobată de On.
Minister de Agricultură al Romăniei cu de-
cizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corőne.

Vol. II. **Fitotehnia**, sėu cultura
specială a plantelor, 38 cőle de tipar cu
202 figuri în text. Carte premiată de Aca-
demia Română cu premiul Nasturel-Here-
scu în sesiunea 1899. Costă 8 corőne.

Vol. III. **Zotehnia**, sėu Cultura ge-
nerală și specială a vitelor cornute, dim-
preună cu lănăria și lăptăria, 49 cőle de
tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corőne.

Vol. IV. **Economia Rurală**, sėu
organizațiunea și administrarea moșilor
mari și mici. Costă 8 corőne.

Cartea d-lui prof. Maior se deose-
besce esențial de lucrările de acest fel
apărute până acuma în limba și literatura
română prin aceea, că este prima lucrare
completă pe terenul agronomiei în limba
noastră, care tratăză tőte cestiunile cele mai
mari ca și pe cele mici privitoare la agri-
cultura română din tőte țările locuite de
Români, pe baza progreselor actuale ale
științei și tehnicii agricole moderne. Ea
ia serios concurența cu cele mai bune lu-
crări apărute până acum în limbile culte
germană, franceză etc.

Economia pentru școalele populare com-
pusă de Teodor Roșiu, învățator la școala
principală română din Lăpușul-Unguresc.
Ediț. a doua. Prețul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

**Despre influința împrejurărilor asupra
acțiunilor și deprinderilor animalelor de
Lamarck**, cu un studiu asupra lui Lamarck,
de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de
Dr. George Maior, profesor de agricultură
și fost estimator expert la banca agricolă.
Motto: „Sėrac în țără sėracă“. Eminescu.
Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Cartea Plugarilor**“ sėu povestiri
economice despre grădinărit, economia
cămpului, creșterea vitelor etc. scrisă de
Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50
b. (+ 6 b. porto).

Insoțirile de credit împreunate cu
insoțiri de consum, de vânzare, de viieri,
de lăptari etc. Indreptare practică pentru
înființarea și conducerea de astfel de înso-
țiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a
Trad. de Dr. A. Brode. Editura Reuniunii
rom. de agricultură din com. Sibiuului
Cortine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto
20 bani.)

Grădina de legume, de Ioan I.
Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru popu-
rul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu,
e de cel mai mare folos practic. Costă 50
b. (plus 5 b. porto).

Îmbunătățirea stării sătėnului, de Gr.
G. Peucescu. Prețul 50 bani (pl. porto 5 b.)

„**Cultura și îngrijirea grăului**“, de I.
F. Negruțiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„**Economia**“, pentru școalele populare,
de Teodor Roșiu. Prețul 60 bani (plus
porto 5 b.)

**Cărți pentru comercianți
și funcționari de bancă:**

**Introducere în contabilitate și
contabilitatea înpartidă simplă**, de I.
C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu
ușurință contabilitatea. Pagini I-VIII +
213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„**Curs complet de corespondența
comercială**“ de I. C. Panțu. Conține
modele de circulare, scrisori de informațiune,
recomandățiune și acreditive; scrisori în
comerciu cu mărfuri, comisiune și expedi-
țiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte,
monede, cupőne etc. Prețul 3 cor. 20 b.
(+ 20 b. p.)

**Al doilea capitol din contabili-
tatea dublă**, de I. C. Panțu. Acestă bro-
șură conține: **afacerile de credit cambial
și afacerile de bancă**. Prețul broș. 2 corőne
(+ 10 bani porto).

**Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei“**
se pot face ori și când pe timp mai
îndelungat sėu lunare.

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onőre a aduce la cunoștința Onor. public, că mi-am mă-
rit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătesci, de băeți și copii,

corėspundėtor cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public eșecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin sė fac vânzare mare.

Rugându-mė de o cercetare numėrosă, rėmân

Cu tőtă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătesci, de băeți și copii (palatul Czell).

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Iunie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	117.90
Renta de corőne ung. 4%	97.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	88.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.50
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	160.—
Renta de hărtie austr.	99.20
Renta de argint austr.	99.05
Renta de aur austr.	117.85
Rente de corőne austr. 4%	99.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.75
Losuri din 1860.	151.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.07
Acții de-ale Băncei ung. de credit	745.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	641.—
Napoleonori	19.08
Mărci imperiale germane	117.32 1/2
London vista	239.40
Paris vista	95.02 1/2
Note italiene	94.95

Cursul pieței Brașov.

Din 28 Iunie n. 1904.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint român.	18.80		18.90
Napoleon d'or.	19.02		19.08
Galbeni	11.20		11.30
Ruble Rusescoi	2.53		2.54
Mărci germane	117.05		117.25
Lire turcescoi	21.50		21.60
Seris. fonc. Albina 5%	101.—		102.—

Nr. 8807—1904.

PUBLICAȚIUNE,

referitoare la rațiociniul casei orășe-
nesci pe anul 1903.

Rațiociniul casei orășenesci pe
anul 1903, fiind prezentat de conta-
bilitatea orășenescă și revidat de co-
misiunea pentru examinarea socote-
lilor, se află depus, în sensul art.
de lege XXII. din anul 1886 §. 142,
dinpreună cu tőte documentele de-
spre intrări și eșire, în localul
de oficiu al contabilității orășenesci
pe timp de 15 zile, adecă dela 27
Iunie, până la 12 Iulie 1904, și aci
le pőte ceti ori care contribuabil.

Acestă publicațiune se face cu
acel adaus, ca fie-care contribuabil
din comună pőte sė-și facă observă-
rile sale în scris asupra acestui ra-
țiociniu și se le înainteze până la
12 Iulie a. c. la subscrisul oficiu.

Brașov, 22 Iunie 1904.

1410.1—1

Magistratul orășenesc.

Sz. 5730—1904.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Serbán György végrehajthatónak ifjb. Benea György végrehajtható
szenvedett elleni 300 korona tőkekövetelés és járulék iránti végrehajtási
ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság területén
levő) a szentpéteri 4609 sz. tljkönyvben 142/2, 143/2, 144/2 145/2 hrsz.
ingatlanra 842 kor., a 4901 hrsz. ingatlanra 115 kor., a 8993 hrsz. ingat-
lanra 99 koronában; u. o 3829 tjkvben 2712, 2713 hrsz. ingatlanra 69
kor., és a 10004 hrsz. ingatlanra 132 koronában ezennel megállapított
kikiáltási árban az árverést elrendeli és hogy a fentebb megjelölt in-
gatlankra az 1904. évi augusztus hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Szentpéter
közszékházánál megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikiál-
tási áron alóli is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bacsárának 10%-át
készpénzben vagy az 1831 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal szá-
mitott és az 1881. évi November hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy mi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. trv. cz. 170 §-sa értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1904 évi május hó 21-én.

A kir. törvényszék mint tlkvi Hatóság.

Kovács s. k.
egyed. bír.

1—1.(1404)

XX

Cruce sėu stea dublă electro-magnetică
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.
Vindecă și înviorază. pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa- se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: dursilor de cap și dinți, migrene, ne-
uralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătaie de in-
mă, sgărciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgărciuri de stomac, lipsa poftei de mănca, re-
ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia,
circulația neregulată a sângelui și multor altor bőle, cari la tractare normală a medicu-
lui se vindecă prin electricitate. — In cancelari mea se află atestate încurse din tőte păr-
țile lumii, cari prefusec cu muțămire invențiunea mea și ori-cine pőte examina aceste atestate
Acel pacient care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimitte banii. Unde ori-
ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ose
confunde cu aparatul „Volta“, de ore-că „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-
Ungaris a fost ofici s'oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut
apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.,
folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de
constituție főrte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țără și streinătate e:c.
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E.
colțul strada Kálmán.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu la zaraful Dumitru Pop și la
Eremias Nepoții